

ELŐTERJESZTÉS

Battonya Város Önkormányzata
Képviselő-testületének 2021. július 29. napján tartandó ülésére

Tárgy: Javaslat a települési adó bevezetésére/mezei őrszolgálat felülvizsgálatára

Tisztelt Képviselő-testület!

Battonya Város Önkormányzata Képviselő-testületének az 5/2015. (III.27.) önkormányzati rendelete alapján jelenleg mezei őrszolgálat működik. Az 1997. évi CLIX. törvény - a fegyveres biztonsági őrségről, a természetvédelmi és a mezei őrszolgálatról (továbbiakban Fbtv.) – nem határozott meg pontos szabályt arról, hogy a befolyt mezőőri járulék összege miként kerüljön felhasználásra. A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Möt.) az önként vállalt feladatok ellátásával kapcsolatban az alábbi kötelezettségeket állítja fel:

10. § (2) A helyi önkormányzat - a helyi képviselő-testület vagy a helyi népszavazás döntésével - önként vállalhatja minden olyan helyi közügy önálló megoldását, amelyet jogszabály nem utal más szerv kizárólagos hatáskörébe. *Az önként vállalt helyi közügyekben az önkormányzat mindent megtehet, ami jogszabállyal nem ellentétes. Az önként vállalt helyi közügyek megoldása nem veszélyeztetheti a törvény által kötelezően előírt önkormányzati feladat- és hatáskörök ellátását, finanszírozása a saját bevételek, vagy az erre a célra biztosított külön források terhére lehetséges.*

Eddigi elvként elsődleges szempont volt, hogy *a mezei őrszolgálat, mint önként vállalt feladat egyfajta vállalkozási tevékenységnek* minősül, így az volt elvárható, hogy ezzel összefüggésben az ne legyen veszteséges. Sőt, mivel kvázi vállalkozási tevékenységnek minősül *így akár nyereséges is lehet.*

A mezőőri járulék összege 2020-ban az alábbiak szerint alakult:

- 2020-ban a mezőőri járulék kapcsán befolyt bevétel: nagyságrendileg 39 millió forint, melyből az állami támogatás mértéke 3.240.000,-Ft
- 2020-ban a mezei őrszolgálattal felmerült közvetlen költség közel 16 millió forint volt, amely nem tartalmazta a közvetett költségeket, mint például adminisztrációs költségek.

Ezen adatokból kiderül, hogy a tavalyi évben *a mezei őrszolgálat fenntartása nem volt veszteséges, sőt nyereség is származott belőle.*

A 2021.VI.05. napjától hatályos az egyes agrártárgyú törvények módosításáról szóló 2021. évi LX. törvény 5. §-a viszont *kiegészítette* az Fbtv. 19. §-át, mely szerint:

(4) *A mezőőri járulék összegének rendeltetési céltól eltérő felhasználása - a járulék teljes összege vagy annak teljesítményarányos része vonatkozásában - jogosulatlanul igénybe vett járuléknak minősül, és azt vissza kell fizetni.* A mezőőri járulék felhasználásának törvényességi ellenőrzését a fővárosi és megyei kormányhivatal végzi. A megállapítás alapbizonylatai csak a költségként kimutatott és pénzügyileg rendezett kiadások lehetnek, amelyeket igazoló pénzügyi

bizonylatokat az önkormányzatnak a pénzügyi bizonylat kiállítását követő ötödik év végéig meg kell őrizni.

Ezen változás eredményeként pontosan szabályozásra került azon kérdés, hogy *a befolyt mezőöri járulék összegét csakis a mezei őrszolgálattal kapcsolatos kiadásokra lehet fordítani.*

A bevezetett kiegészítést figyelembe véve az is megállapítható, *hogy a mezőöri járulék ilyen formában vagy jelenlegi összegben nem tartható fent.* A változással kapcsolatban a 2021. évre vonatkozóan még nincs végrehajtási szabályozás. A szabályozás pontos végrehajtásának érdekében megkeresésre került a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara, a Békés Megyei Kormányhivatal és a Magyar Államkincstár. Kértük, hogy a bevezetett szabályozással kapcsolatos álláspontjukat fejtsék ki. Az előterjesztés kiküldésének időpontjában még a megkeresett szervektől válasz nem érkezett, de az már előre vetíthető, hogy **2022-től mindenképp változtatás szükséges. Az önkormányzat költségvetési egyensúlya nem tartható fenn a plusz bevétel nélkül. A mezőöri járulékra vonatkozó szabályok módosítása miatt a kiesett bevételek pótlásának egyedüli gyors módja az adó bevezetése.**

Ezért az alábbi javaslatot tesszük:

A helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény (továbbiakban Htv.) 1.§ (1) bekezdése alapján **települési önkormányzat képviselő-testülete rendelettel az illetékességi területén helyi adókat, valamint települési adókat vezethet be.**

A Htv. 1/A. §-a a települési adó bevezetésével kapcsolatban az alábbi szabályokat, korlátozásokat állapítja meg:

- A települési önkormányzat az illetékességi területén rendelettel olyan települési adót, települési adókat vezethet be, amelyet vagy amelyeket *más törvény nem tilt.*
- A települési önkormányzat települési adót bármely adótárgyra megállapíthat, feltéve, hogy arra *nem terjed ki törvényben szabályozott közteher hatálya.*
- A települési adónak nem lehet alanya állam, önkormányzat, szervezet, továbbá - e minőségére tekintettel – vállalkozó.
- A települési adóval kapcsolatos adóhatósági feladatokat az önkormányzati adóhatóság látja el.
- A települési adóval kapcsolatos eljárási kérdésekben az adózás rendjéről szóló törvény rendelkezéseit azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy az önkormányzat települési adót önadózással megállapítandó adóként is bevezethet.
- A települési adóból származó bevétel az azt megállapító önkormányzat bevétele, amelyet fejlesztési célra és a települési önkormányzat képviselő-testületének hatáskörébe tartozó szociális ellátások finanszírozására használhat fel.

A Htv. 43. § (3) bekezdése utal arra, hogy a települési adóval kapcsolatosan az önkormányzat az adóval kapcsolatban rendeletet alkothat az adózás rendjéről szóló törvényben nem szabályozott eljárási kérdésben.

A települési adó tárgya bármi lehet, amelyet más törvény nem tilt. Nem terhelhet olyan adótárgyat, amelyre a törvényben meghatározott –így akár központi, akár helyi – közteher vonatkozik.

Mivel a helyi adók hatálya alá tartozik a belterületi ingatlan, amelyre városunkban magánszemélyek kommunális adója van kivetve, így a törvény értelmében az más adónemmel

tovább nem terhelhető, például nem lehet bevezetni az építmény korrigált forgalmi értékén alapuló építményadót sem.

A leggyakrabban bevezetett települési adótípusok a termőföldadó, valamint a gépjárműadóról szóló 1991. évi LXXXII. törvény hatálya alá nem tartozó járműadó, vízi járművek adója és a traktoradó. Ezekon kívül előfordulhat magas építményekre bevezetett adó, település-kép adó, nádas adó, ló és póniló adó, ebadó, giccs adó, stb.

Településünk a termőföld adó bevezetése a célra vezető, hiszen a város közigazgatási területéhez nagy területű mezőgazdasági felhasználású föld tartozik. A példában szereplő többi adó nemet tekintve az elérni kívánt bevétel nem biztosítható.

Termőföldadó esetleges bevezetésének egyik korlátja, hogy az adótárgyra közteher nem vonatkozhat.

A Kúria a Köf.5035/2015/4. számú határozatában megállapította, hogy *a mezőöri járulék a Magyarország gazdasági stabilitásáról szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Gst.) 28. § (1) bekezdése értelmében vett közteher*, amelynek fogalmához hozzátartozik a közös szükségletek fedezetének igénye, illetve hogy a „közteher” kötelezettje természetes személy, jogi személy és más jogalany, valamint a fizetési kötelezettség jogszabályon alapuló kiszámíthatósága. Abban az esetben eleme a „közteher” fogalmának az „ellentételezés” (ellenszolgáltatás), ha az állami/önkormányzati közhatalom birtokában nyújtott szolgáltatásnak, eljárásnak minősíthető. Az ilyen jellegű fizetési kötelezettségek beszedéséhez alapvető érdek fűződik, ezért azok mellé állami kényszer társul, azok adók módjára behajthatóak.

Továbbá megállapította, hogy a termőföldet a mezőgazdasági termelést érintő időjárás és más természeti kockázatok kezeléséről szóló 2011. évi CLXVIII. törvényben (a továbbiakban: Mkk.tv.) létrehozott kárenyhítési hozzájárulás nem minősül köztehernek.

Az Mkk.tv.-beli nemzeti kárenyhítési rendszer a kártelepítés céljából létrehozott kockázatközösség. A kárenyhítési hozzájárulás megnevezése és az az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény (továbbiakban: Art.) szerinti behajtásának lehetősége ellenére nem tekinthető „köztehernek”, mert bár a mezőgazdasági termelő fizetési kötelezettsége törvényen alapul, de az állam által képzett pénzügyi alap nem a Gst. 28. § (1) bekezdése szerinti „közös szükségletek”, hanem a mezőgazdasági termelők esetleges kárainak pénzügyi fedezetét hivatott biztosítani. A mezőgazdasági káresemény bekövetkeztekor a mezőgazdasági termelő nem az állami közhatalom birtokában nyújtott szolgáltatásra, hanem a kártelepítés Mkk.tv.-beli szabályainak megfelelően, a maga által is teljesített befizetések alapján válik jogosulttá kárainak megtérítésére.

A fentiekből következően a földadó és a mezőöri járulék fizetési kötelezettség együtt nem lehet hatályában az Önkormányzat illetékességi területén.

Azon rendelet alkotási korlát, hogy a települési adónak így a bevezethető termőföld adónak sem lehet alanya állam, önkormányzat, szervezet, továbbá - e minőségére tekintettel - vállalkozó a földadó mértékének meghatározásánál releváns.

A Htv. 52. § 26. pontja meghatározza a vállalkozó fogalmát:

- a Polgári Törvénykönyvről szóló törvény szerinti bizalmi vagyonezelési szerződés alapján kezelt vagyon, valamint a gazdasági tevékenységet saját nevében és kockázatára haszonszerzés céljából, üzletszerűen végző
- a személyi jövedelemadóról szóló törvényben meghatározott egyéni vállalkozó,

- a személyi jövedelemadóról szóló törvényben meghatározott mezőgazdasági őstermelő, feltéve, hogy őstermelői tevékenységéből származó bevétele az adóévben az éves minimálbér 50%-át meghaladja,
- jogi személy, ideértve azt is, ha az felszámolás, kényszertörlesztés vagy végelszámolás alatt áll,
- egyéni cég, egyéb szervezet, ideértve azt is, ha azok felszámolás, kényszertörlesztés vagy végelszámolás alatt állnak;

Városunkban a termőföldek nagysága megközelítőleg 12.700 ha, amely 2817 darab helyrajzi számot jelent. Ezen területekből csaknem 12.400 ha terület, amelynek nagysága nagyobb, mint 1 ha és ezen területből 11.800 ha ami 2 ha feletti terület. Az 1 ha alatti területek megoszlása 1062 helyrajzi számot jelent. Az 1-2 ha közötti területekhez 382 helyrajzi szám tartozik.

A 2020-as évben e területekből *megközelítőleg 11.900 ha területre érkezett meg a bejelentés a földhasználatot illetően. A bejelentések alapján megállapítható, hogy a területek megközelítőleg 65%-a nem a földtulajdonos használatában van, más használatában van valamilyen jogcímen (bérlet, haszonbérlet, szívességi használat).*

Amennyiben a mezőőri járulék fizetési kötelezettség megszüntetésre kerül, de a mezei őrszolgálat jelenlegi formában fennmarad a 2020-as évben felmerült működési költséget alapul véve az állami támogatáson felül (3.240.000) további hozzávetőlegesen 13 M Ft szükséges a működtetéshez.

A mezei őrszolgálat megalakításához, fenntartásához és működéséhez nyújtandó állami hozzájárulás igénybevételenek rendjéről és feltételeiről szóló 64/2009. (V. 22.) FVM-PM együttes rendelet szabályozza az állami támogatás igény bevételeinek feltételeit:

1. § (1) A települési önkormányzat által létesített mezei őrszolgálat, valamint a hegyközség által létrehozott hegyőrség (a továbbiakban együtt: őrszolgálat) megalakulási, fenntartási és működési költségeinek megtérítésére a fegyveres biztonsági őrségről, a természetvédelmi és a mezei őrszolgálatról szóló 1997. évi CLIX. törvény (a továbbiakban: Törvény) 19. §-ának (2) bekezdése alapján a 2. § (1) bekezdésében meghatározott mértékig állami hozzájárulás (a továbbiakban: hozzájárulás) igényelhető.

(2) * *A hozzájárulást az a települési önkormányzat vagy hegyközség (a továbbiakban együtt: önkormányzat) igényelheti, amelynek őrszolgálat a Magyar Agrár-, Élelmiszergazdasági és Vidékfejlesztési Kamara (a továbbiakban: NAK) által vezetett nyilvántartásban szerepel.*

Tehát az állami támogatás anélkül is igényelhető, hogy a mezőőri járulék fizetési kötelezettség fennmaradna.

Álláspontunk alapján *a mezei őrszolgálat fenntartása indokolt tekintettel arra, hogy a mezei őrszolgálat működtetésével Battonya város közigazgatási területéhez tartozó termőföldeket rendszeresen bejáró mezőőrök a földhasználó (földtulajdonos) ingatlanjain található, illetve azokhoz tartozó termények, termékek, egyéb tárgyi értékek megóvását segítik elő. Mint például a károsító cselekmények elkövetésének lehetséges megelőzésével, az elkövető személyének felderítésében való hatékony közreműködéssel.*

Fontos szempont az adó bevezetésénél az esetleges mentesség meghatározása, amely ebben az esetben a bizonyos terület alatti mentességet jelenthetné. De sok esetben előfordul, hogy *egy helyrajzi szám, aminek területe nagyobb, mint 1ha osztatlan közös tulajdonban van és*

tulajdonosként szétbontva nem minden esetben éri el az adott tulajdonos területe a 2ha vagy akár 1ha területet.

Egy példán keresztül szemléltetve: településünkön van olyan ingatlan, amely 86 hektáros összefüggő terület és osztatlan közös tulajdonban áll. A tulajdonosok számát tekintve 63 tulajdonos található a tulajdoni lapon. Nem minden tulajdonos rendelkezik 1 ha feletti területtel. Amennyiben például, az 1 ha alatti földtulajdonosok mentességben részesülnek, úgy értékes területek kerülnek ki az adó hatálya alól, az osztatlan közös tulajdon alapján.

A fentekre tekintettel a mentesség megállapítását nem javasoljuk.

Összegezve és figyelembe véve a Htv. 1/A. § (1) bekezdését mely szerint nem lehet adó alanya állam, önkormányzat, szervezet, továbbá - e minőségére tekintettel – vállalkozó, úgy a 2020-as évben bejelentett adatok alapján minimum 5000Ft/ha földadó bevezetése javasolt mezei őrszolgálat fenntartásával, a mezőöri járulék fizetés megszüntetése mellett és a mentesség megállapítása nélkül.

Amennyiben a mezei őrszolgálat nem marad fenn és mentesség nem kerül megállapításra úgy 3000Ft/Ha földadó is elegendő.

Határozati javaslat:

Battonya Város Önkormányzatának Képviselő-testülete megbízza a Jegyzőt a települési adóról ezen belül a termőföldadó bevezetéséről szóló rendelet tervezet elkészítésére ezzel egyidejűleg a mezei őrszolgálatról szóló 5/2015. (III.27.) önkormányzati rendelet azon módosításnak előkészítéséről, hogy 2022.01.01-től a mezőöri járulék fizetési kötelezettség megállapításról szóló rendelkezések hatályon kívül helyezésre kerüljenek.

Határidő: szeptember havi képviselő-testületi ülés

Felelős: Varga István Tamás jegyző

Battonya, 2021.07.09

Polgármester

Előterjesztést készítette:	Schmidt Ágnes vezető-tanácsos
Előterjesztést áttanulmányozta és felülvizsgálta:	Varga István Tamás jegyző
Tárgyalta:	minden bizottság
Mellékletek:	-
Szükséges döntés:	egyszerű többség